

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR – 4101-015-02/2014

P/14/024

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław

T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50

lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/14/024 – Bezpieczeństwo wypoczynku dzieci i młodzieży.

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu.

Kontroler

1. Kamila Grablewska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89802 z dnia 11 lipca 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka
kontrolowana

Biuro Podróży Kon Tiki Łabaz i Grochantz sp. j., ul. Kościuszki 34, 50-512 Wrocław [dalej „Spółka” lub „Biuro”].

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Wspólnicy: Zbigniew Łabaz i Jarosław Grochantz..

(dowód: akta kontroli str. 5-10)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ zapewnienie bezpieczeństwa wypoczynku dzieci i młodzieży w ramach organizowanych przez Spółkę kolonii dla dzieci w skontrolowanym turnusie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Na taką ocenę kontrolowanej działalności wpływ miało w szczególności: zapewnienie kadry o odpowiednich kwalifikacjach, realizacja wypoczynku zgodnie z wymogami określonymi przepisami prawa i postanowieniami umowy z Kuratorium Oświaty w Łodzi oraz właściwe udokumentowanie wypoczynku.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie wypoczynku oraz zapewnienie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto wypoczynek w formie kolonii letnich dla dzieci ze szkół podstawowych, z najuboższych środowisk z terenu województwa łódzkiego, w ramach turnusu zorganizowanego w dniach 17-30 lipca 2014 r. Wypoczynek realizowany był na podstawie umowy nr 207/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. zawartej z Kuratorium Oświaty w Łodzi na realizację zamówienia publicznego, tj. na organizację kolonii letnich dla dzieci bez zabezpieczenia socjalnego [dalej: „Umowa”].

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

Wypoczynek na ww. turnusie przewidziany był na 70 osób. Wypoczynek rozpoczęło 70 uczestników, a w trakcie turnusu w dniu 27 lipca 2014 r. jedno dziecko, z powodu tęsknoty za domem, zostało odebrane przez rodziców.

Umowa przewidywała wynagrodzenie za realizację dwóch turnusów (I dla 103 dzieci i II dla 70 dzieci) w kwocie 157 603 zł. Za realizację II turnusu Biuro wystawiło Kuratorium Oświaty w Łodzi fakturę na kwotę 63 694 zł. W kwocie tej uwzględniono zmniejszenie wynagrodzenia Spółki wynikające z wcześniejszego wyjazdu jednego z uczestników wypoczynku. Pełne sprawozdanie finansowe nie zostało do dnia zakończenia kontroli sporządzone, nie upłynął termin jego sporządzenia określony w Umowie.

Spółka nie ustaliła i nie pobierała opłat od uczestników wypoczynku.

(dowód: akta kontroli str. 11-22, 25, 114-119, 153-155)

Wypoczynek realizowany był w Ośrodku Wypoczynkowo-Kolonijnym Pafawag - Zielony Las w Radkowie koło Kudowy Zdroju świadczącym usługi hotelarskie, wykorzystywanym na cele wypoczynku na podstawie umowy zawartej przez Spółkę z właścicielem obiektu.

Spółka terminowo dokonała zgłoszenia wypoczynku do Kuratorium Oświaty we Wrocławiu, tj. w dniu 24 czerwca 2014 r. (na 22 dni przed rozpoczęciem wypoczynku). Zgłoszenie zawierało wszystkie wymagane dane i było dokonane na formularzu zgodnym ze wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej *w sprawie warunków, jakie muszą spełnić organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania*² (dalej rozporządzenie w sprawie warunków wypoczynku). Kadra zajmująca się opieką nad dziećmi wymieniona w zgłoszeniu uległa zmianie, co Biuro zgłosiło do Kuratorium pismem z dnia 16 lipca 2014 r.

Spółka zawarła z kierownikiem wypoczynku i z wychowawcami umowy zlecenia o wykonywanie opieki nad dziećmi.

Spółka nie podpisywała z rodzicami/opiekunami dzieci umów na uczestnictwo dzieci w wypoczynku.

(dowód: akta kontroli str. 25, 29-70, 152)

Biuro otrzymało karty kwalifikacyjne uczestników. Karty były zgodne z wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku.

Uczestnicy wypoczynku byli ubezpieczeni od następstw nieszczęśliwych wypadków. Biuro zawarło w tym zakresie umowę ubezpieczenia³.

Spółka zapewniła uczestnikom wypoczynku całodobową opiekę medyczną w miejscu wypoczynku poprzez zatrudnienie na umowę - zlecenie pielęgniarki. W ośrodku był urządzony gabinet pielęgniarki.

Biuro posiadało program wypoczynku, listę uczestników, listę kadry (kierownik, wychowawcy, pielęgniarka, instruktor fotografii).

(dowód: akta kontroli str. 17-22, 42, 65-67, 71-89)

Monitorowanie realizacji wypoczynku Spółka realizowała poprzez wizytacje miejsca wypoczynku. Kadry wypoczynku przekazane zostały zasady postępowania

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997 r. (Dz. U. Nr 12, poz. 67, ze zm.).

³ Polisa Hestia Biznes nr 903007379325 z 25.06.2014 r.

i procedury w zakresie bezpieczeństwa wypoczynku. Przed rozpoczęciem wypoczynku Spółka dwukrotnie wizytowała miejsce wypoczynku.

Biuro nie dokonało zgłoszenia na policję, a policja nie sprawdzała autokarów przewoźnika planowanego transportu dzieci na kontrolowany turnus. Według informacji przekazanych Spółce przez przewoźnika, autokary były kontrolowane przed rozpoczęciem kolonii: jeden 28 czerwca 2014 r. przez Inspekcję Transportu Drogowego⁴, a drugi przez Policję. Spółka nie posiadała protokołu z tej kontroli. Podczas transportu uczestnicy wypoczynku mieli zapewnioną opiekę wychowawców.

(dowód: akta kontroli str. 25-28, 90-109)

W czasie pobytu dzieci na kontrolowanym turnusie miała miejsce kontrola przeprowadzona przez Kuratorium Oświaty we Wrocławiu, w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wydano zleceń pokontrolnych.

(dowód: akta kontroli str. 110-112)

Dokumentacja wypoczynku

Placówka wypoczynku posiadała następującą dokumentację:

- zaświadczenie Kuratorium Oświaty⁵ o zgłoszeniu placówki do wypoczynku,
- książkę kontroli,
- dokumentację poświadczającą kwalifikacje kadry,
- dokumentację zdrowotną personelu (aktualne badania i orzeczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do wykonywanej pracy),
- dokumentację zdrowotną uczestników wypoczynku (karty kwalifikacyjne, dziennik porad pielęgniarskich). Karty kwalifikacyjne uczestników wypoczynku zawierały wszystkie wymagane informacje, w tym o stanie zdrowia dzieci oraz telefony kontaktowe do rodziców/opiekunów dzieci. Spółka posiadała komplet kart kwalifikacyjnych,
- dzienniki zajęć, plan pracy oraz rozkład dnia. Dzienniki zajęć zawierały wszystkie elementy wymagane wzorem określonym załącznikiem nr 6 do rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku,
- instrukcje dotyczące dobrej praktyki higienicznej w OWK Pafawag - Zielony Las w Radkowie.

Wypoczynek realizowany był w całorocznym ośrodku świadczącym usługi hotelarskie OWK Pafawag - Zielony Las w Radkowie. Przebieg wypoczynku był opisany w dziennikach zajęć. Program wypoczynku został zrealizowany z niewielkimi modyfikacjami, tj. zrealizowano wszystkie zaplanowane wycieczki autokarowe do sześciu miejscowości, czterech z pięciu wycieczek pieszych oraz czterech z pięciu wycieczek rowerowych. Z niezrealizowanych wycieczek zrezygnowano ze względu na niekorzystne warunki atmosferyczne oraz z uwagi na ocenę ograniczonych możliwości uczestników. Według sprawozdania kierownika kolonii wycieczki rowerowe stwarzały trudności z uwagi na brak umiejętności i możliwości dzieci, a także ze względu na upały. Zorganizowano natomiast dodatkowe trzy wyjścia piesze nad Zalew Radkowski. Zrealizowano w pełni zaplanowane zajęcia sportowe, gry, konkursy, zabawy, zajęcia fotograficzne i plastyczne.

⁴ Protokół WITD.DI.P.IV0174/497/14.

⁵ Nr DOL/1175/20140624.

Kwalifikacje kierowników i wychowawców wypoczynku

Kierownik wypoczynku oraz wychowawcy posiadali kwalifikacje zgodne z wymogami § 11 i § 12 rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku.

Kierownik wypoczynku była nauczycielem zatrudnionym na stanowisku wicedyrektora szkoły. Jeden z wychowawców był instruktorem sportu, pozostali mieli ukończone kursy wychowawców wypoczynku. Ponadto Biuro zapewniło uczestnikom wypoczynku zajęcia prowadzone przez instruktora fotografii. Kierownik wypoczynku oraz wychowawcy mieli ukończone 18 lat (kierownik wypoczynku 50 lat, wychowawcy w przedziale wiekowym od 20 do 31 lat). Wszyscy wychowawcy złożyli informacje o niekaralności w Krajowym Rejestrze Karnym, a kierownik oświadczenie o niekaralności za przestępstwa określone w art. 92a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁶.

(dowód: akta kontroli str. 45-70, 77, 111, 128-139)

Sprawowanie opieki przez kierowników i wychowawców wypoczynku

Dzieci podzielone były na grupy: grupa I - 13 osób, tym osiem osób do 10 roku życia, grupa II - 14 osób, w tym sześć do 10 roku życia, grupa III - 15 osób, w grupie tej nie było dzieci do 10 roku życia, grupa IV- 14 osób, w tym jedna do 10 roku życia, grupa V - 14 osób, w tym osiem do 10 roku życia. Każda grupa miała odrębnego wychowawcę. Kierownik nie pełnił funkcji wychowawcy.

Kierownik wypoczynku prawidłowo wypełniał obowiązki, określone w § 11 ust. 4 rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku. Prawidłowo przebiegała także realizacja obowiązków wychowawców określonych w § 12 ust. 4 ww. rozporządzenia. Podczas wypoczynku zapewniono uczestnikom zróżnicowaną dietę. Sporządzony był plan pracy wychowawczej oraz sprawozdanie z realizacji wypoczynku. Prowadzone były dzienniki zajęć, odrębne dla każdej grupy, zawierające m.in. rejestr uczestników grupy, tygodniowe plany pracy, ramowy plan dnia, opisy zajęć, podpisy wychowawców, potwierdzenia hospitacji zajęć przez kierownika wypoczynku. W miejscu na uwagi i zalecenia wizytujących i hospitujących oraz w rubryce uwagi o przebiegu zajęć odnotowano m.in. informacje o przypominaniu uczestnikom wypoczynku zasad bezpieczeństwa, postępowania, zachowania się, itp. W trakcie kontrolowanego turnusu nie wystąpiły istotne problemy wychowawcze uczestników wypoczynku. W 11 kartach kwalifikacyjnych uczestników wypoczynku były odnotowane uwagi wychowawców dotyczące zachowania dzieci, m.in. „Dziewczynka niesamodzielna, niezdyscyplinowana, aspołeczna, nie potrafi przystosować się do grupy, notorycznie kłamie, oszukuje wychowawcę i rówieśników. Występowały liczne spory i problemy. Nielubiana wśród grupy”; „Jest arogancki, nie wykonuje poleceń, odnosi się bez szacunku do starszych osób”; „Nie potrafi funkcjonować w grupie, burzy dobrą atmosferę”. Znajdowały się także uwagi, jak np. o niezdyscyplinowaniu, dokuczaniu kolegom, koleżankom.

(dowód: akta kontroli str. 22, 25-26, 90-109, 114-119, 140-145, 149-151)

Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa uczestników wypoczynku

Uczestnicy wypoczynku zostali zapoznani przez wychowawców z zasadami bezpiecznego postępowania, co odnotowano w dziennikach zajęć w uwagach dotyczących realizacji zajęć. Dzienniki zajęć zawierały także podpisane przez dzieci

⁶ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

oświadczenie o zapoznaniu ich przez wychowawcę z regulaminem kąpeli, przepisami bhp wokół i na terenie budynku, regulaminem kolonii i uczestnika kolonii, zasadami poruszania się po drogach w czasie wycieczki, w marszu i na biwaku oraz bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Wycieczki górskie realizowano z udziałem licencjonowanego przewodnika sudeckiego. Korzystanie z kąpieliska w Radkowie odbywało się pod opieką ratowników wodnych. Uczestnicy wypoczynku korzystali także z boiska Orlik w Radkowie. Wszystkie zajęcia były dostosowane do umiejętności dzieci oraz warunków pogodowych.

(dowód: akta kontroli str. 22, 43, 90-109, 114-119, 146-148)

Baza, wyposażenie

W wyniku oględzin warunków w jakich realizowany był wypoczynek, tj. budynków i placu zabaw oraz boisk OWK Pafawag – Zielony Las stwierdzono, że teren ośrodka i plac zabaw z boiskami były ogrodzone, z zabezpieczonymi wyjściami, odpady gromadzono w kontenerach, budynek znajdował się w dobrym stanie technicznym, zaopatrzony był w wodę zimną i ciepłą, zapewniał odpowiednią ilość pomieszczeń noclegowych, pobytu dziennego i sanitariatów, posiadał jadalnię umożliwiającą spożywanie posiłku jednocześnie przez wszystkich uczestników wypoczynku. Zapewniono ponadto odpowiednie wyposażenie świetlicowe, w tym: stół do tenisa stołowego, piłkarzyki, sala telewizyjna, sala z trzema stanowiskami komputerowymi, materiały plastyczne, sprzęt sportowy i fotograficzny, gry planszowe. Sprzęt sportowy obejmował min.: piłki, paletki, skakanki, ringo.

(dowód: akta kontroli str. 38-43)

Opieka medyczna

Organizator wypoczynku zapewnił jego uczestnikom opiekę medyczną, tj. całodobową – pielęgniarkę w miejscu wypoczynku, zabezpieczoną przed dostępem osób niepowołanych apteczkę pierwszej pomocy wyposażoną w środki do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcją jej udzielenia. W ośrodku urządzono gabinet pielęgniarki i izolatkę dla chorych.

(dowód: akta kontroli str. 38-43, 46, 65-67)

Ochrona przeciwpożarowa, stan techniczny

Obiekt, w którym realizowany był wypoczynek posiadał pozytywną (z dnia 24 czerwca 2014 r.) opinię Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kłodzku o spełnianiu wymagań przeciwpożarowych oraz opracowaną „Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego”. W ośrodku w widocznych miejscach umieszczono wykaz telefonów alarmowych oraz instrukcje postępowania na wypadek pożaru, oznakowano drogi ewakuacyjne, hydranty i gaśnice, wyłączniki prądu. Książka obiektu budowlanego znajdowała się w siedzibie właściciela obiektu, natomiast w obiekcie przechowywane były aktualne protokoły badań instalacji technicznych budynku (przewodów kominowych, instalacji wodociągowej przeciwpożarowej, sprzętu gaśniczego, oświetlenia awaryjnego, instalacji elektrycznej, odgromowej).

(dowód: akta kontroli str. 38-43, 113, 156-161)

Zapewnienie prawidłowej opieki nad poszkodowanymi w wypadkach

Nie zostały opracowane pisemne procedury dotyczące wypadków podczas wypoczynku i opieki nad poszkodowanymi w wypadkach. Wyjaśniający w tej sprawie wspólnik (Dyrektor) Spółki podał, że szkolimy nasze kadry i procedury postępowania przekazujemy w formie ustnej – najczęściej czyni to kierownik wypoczynku, a ten z kolei informowany jest w tym zakresie przeze mnie. Zakresy

czynności i obowiązków kierownika wypoczynku i wychowawców zawierały „Deklaracje w sprawie ochrony zdrowia i życia dziecka na wycieczkach, koloniach i obozach”. Z deklaracji tych wynikało m.in., że ww. z należytą uwagą i zrozumieniem zapoznali się ze wszystkimi materiałami i przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa, zdrowia i życia dzieci i młodzieży oraz że zobowiązują się do skrupulatnego przestrzegania i stosowania zawartych w tych przepisach wskazówek, środków i metod w czasie pełnienia obowiązków kierownika/wychowawcy wypoczynku.

W miejscu wypoczynku prowadzony był rejestr wypadków. W trakcie kontrolowanego turnusu wystąpiło jedno zdarzenie, w wyniku którego uczestnik wypoczynku doznał urazu stopy podczas gry w koszykówkę. O zdarzeniu poinformowano opiekunów prawnych dziecka oraz dyrekcję Spółki. Sporządzony został protokół powypadkowy. Dziecko zostało przewiezione do Szpitala w Polanicy Zdroju i po opatrzeniu nogi (założeniu szyny unieruchamiającej) wróciło na wypoczynek. Oryginały dokumentacji medycznej, skierowanie do poradni urazowo-ortopedycznej (kontynuacja i zakończenie leczenia) oraz zgłoszenie wypadku z ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków, zostały przekazane prawnemu opiekunowi dziecka.

(dowód: akta kontroli str. 25-26, 38-43, 115)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷, odstępuje od sformułowania wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Wrocław, dnia 5 września 2014 r.

Kontroler
Kamila Grablewska
Starszy inspektor kontroli państwowej

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Dyrektor
DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
we Wrocławiu
z up.
Zdzisław Płuska
p.o. Wicedyrektor...
podpis

⁷ Dz. U. z 2012 r., poz.82.

